

Verslag werkconferentie Landelijk Platform Professionele Masteropleidingen
Woensdag 22 maart 2023

Hoe het hbo met masters samenwerkt aan complexe maatschappelijke vraagstukken!

Onze samenleving staat in het teken van transities op het gebied van verduurzaming en vergrijzing en digitalisering. Klimaat, energie en zorg zijn hoofdthema's in onze samenleving. Dat maakt ook beroepenvelden complexer. Reden waarom de samenleving vraagt om meer masteropgeleiden. Hogescholen zijn al actief in het vinden van een antwoord op deze vraagstukken en dragen met hun onderwijs en praktijkgericht onderzoek bij aan innovatie binnen en tussen de professies.

'Hoe gaan onze masteropleidingen in het hbo van betekenis zijn voor de toekomst?'

Over dat onderwerp hebben we als platform, samen met experts, een inspirerende, activerende en zinvolle werkconferentie ontwikkeld. Deze vond plaats op 22 maart 2023 bij Christelijke Hogeschool Ede. De tachtig deelnemers uit 23 verschillende organisaties werden door dagvoorzitter Wiro Kuipers en facilitator Jaap Voerman (Novella) uitgedaagd om spelenderwijs te ontdekken welke adviezen toekomstige generaties ons geven om tot impactvolle masteropleidingen te komen. En welke stappen wij daarvoor met elkaar te nemen hebben. Onze uitdaging is om duurzame en effectieve wegen te vinden om binnen en tussen organisaties samen te werken en zo impactvol, professioneel masteronderwijs vorm te geven, zo constateerden alle aanwezigen.

In dit verslag vind je de opbrengsten van deze dag, waarbij de aanwezigen algemene adviezen hebben geformuleerd over het ontwikkelen van masteraanbod in het hbo op basis van de 'future design'-sessie. Na de aanbevelingen vind je ook nog een foto-impressie van deze dag.

Het Landelijk Platform Professionele Masteropleidingen zal met deze inzichten het gesprek binnen de Vereniging Hogescholen verder aangaan. Een samenvatting van dit verslag zal binnenkort ook op de website van de Vereniging Hogescholen worden gepubliceerd.

Dank aan alle betrokkenen voor de bijdrage aan deze dag. Dank ook aan CHE voor het faciliteren van deze dag en aan allen die hebben bijgedragen aan het succes ervan!

Namens de werkgroep masterconferentie,

Petra Kanters, voorzitter LPPM

1. Neem waarde gedreven opleiden als uitgangspunt en zie dat als propositie van het hoger onderwijs

- Hogescholen hebben de maatschappelijke taak om de **ethische discussie** op gang te brengen en houden. Hogescholen moeten keuzes maken in het onderwijs dat we aanbieden, omdat AI steeds meer taken van ons kan overnemen en beter en sneller zal zijn. We moeten nadenken WAT we moeten leren en HOE dat beter kan met de komst van AI. Ook vraagt het meer investeren in ICT expertise en kennis van AI om de goede ethische discussie te kunnen voeren.
- Gezien de grote veranderlijkheid van de toekomst is het van groot belang om te investeren in het **adaptief vermogen** van instellingen en studenten! Dit betekent dat er verbinding moet zijn met de buitenwereld (werkveld) en dat men in staat moet zijn om snel te veranderen. Dit geldt ook voor de omgang met studenten. Mentale weerbaarheid gedurende een lang leven is vereist om om te kunnen gaan met grote veranderingen.
- Het is raadzaam om **opleidingsprofielen** op te stellen op basis van waarden, waarbij ethische waarden dienen als fundament. Ethiek en waarden worden namelijk steeds belangrijker om menselijk maat te bewaken, met name vanwege de technologische ontwikkelingen.
- Richt deze waarden op het werken aan **grote vraagstukken** en ontwikkel onderwijs -zonder kokers- op basis van brede profielen. Zoek naar ruimte in de breedte, door het door ontwikkelen van het Croho-systeem.
- Werk met **stakeholders** samen aan de maatschappelijke grote vraagstukken. Vooral op niveau van kleine, flexibele eenheden en minder op bestuurlijk niveau. Richt je meer op lokale/regionale initiatieven.
- Hogescholen zullen steeds meer fungeren als **ontmoetingsplekken** en een thuisbasis voor mensen die willen leren (ook LLO).
- Zorg ervoor dat een leven lang leren toegankelijk is voor iedereen die een nuttige bijdrage levert (of wil leveren) aan de samenleving, niet alleen voor degenen die betaald werk verrichten en/of over voldoende middelen beschikken.
- Blijf dicht bij het **werkveld**, ongeacht wat de technische ontwikkelingen gaan zijn (dat is toch lastig om te voorspellen). Leid daarom op in en in wisselwerking met het werkveld.

2. Versterk samenwerking met spelregels en investeer in netwerken

- **Verwijder wettelijke grenzen tussen niveaus en disciplines**, om samenwerking te stimuleren en een rijkere ontwikkeling van studenten mogelijk te maken.
- Bouw **leernetwerken** op de thema's (wicked problems) vanuit het consortium kennisinstellingen. Zorg voor verbinding tussen mensen door het organiseren van communities.
- Formuleer **KPI's op samenwerking**
- Open via de VH de dialoog over de **bekostigingsstructuur**, met het Ministerie van OCW. Afrekenen op aantallen studenten leidt tot onderlinge concurrentie, belemmert samenwerking en (gezamenlijke) innovatie.
- Pas regels en **regelgeving voor samenwerking** met stakeholders en hogescholen.
- **Internationale uitwisseling** van kennis, onderzoek, studenten en docenten en internationale partnerships. Grote vraagstukken zijn globaal, dus pak ze internationaal op. Ieder land/instelling heeft zijn eigen belangen, prioriteiten en expertise. Gebruik dit.

- Werk verder aan samenwerking tussen hogescholen, faciliteer **horizontale doorstroommogelijkheden**.

3. Investeer in technologische ontwikkeling en vaardigheden van onderwijsprofessionals

- Investeer aanzienlijk meer in de **(technologische) vaardigheden** van docenten.
- Maak optimaal gebruik van de **mogelijkheden die technologische ontwikkelingen** bieden en omarm deze. Bereid je voor op gamificatie in een internationale context als een nieuwe vorm van onderwijs (inclusief nieuwe vormen van toetsen en beoordelen).
- Pas op voor **technologie-optimisme** en techno-solutionisme.

4. Versterk de verbinding met de samenleving en vergroot de toegankelijkheid van het masteronderwijs

- Laat de grenzen van hogescholen vervagen, zowel horizontaal tussen hogescholen als verticaal, en maak ze open voor de samenleving. We hebben een land te bedienen voor de toekomst, dus richt je op **landelijke dekking** en maak afspraken, **werk samen** en versterk elkaar. Stop met concurreren.
- **Vergroot de kanselijkheid** door de ontwikkeling van een onderwijsabonnement voor iedereen (ook buiten de grenzen van Nederland). Versterk gelijkheid door het betrekken van de doelgroep bij het zoeken naar een oplossing.

Propositie voor een cross-sectorale mastercrossover's:

1. Ontwerp **1 generieke cross-over master voor hbo-instellingen**, zodat iedere instelling een brede master heeft die men kan laden met relevante thema's:
 - a. Ontwerp een bijzonder kenmerk voor deze master met onderliggende kwaliteitscriteria
 - b. Hiermee geen verdere versnippering van opleidingen (die anders blijft toenemen bij de continu veranderende en nieuwe vraagstukken)
 - c. Hiermee meer bewegingsvrijheid om snel aan te kunnen sluiten bij de maatschappelijke vraag!
 - d. Borg vanuit een consortium de verdeling, samenwerking en kwaliteit van de thema's
 - e. Verplaats hiermee de doelmatigheid van cdho/ocw voor deze bijzondere hbo-master naar het hbo (niet doen voor bachelor)
 - f. Ontwerp spelregels voor samenwerking (consortium), doelmatigheid op basis van huidige bekostigingssystematiek.
2. Pas bekostigingsstructuur en regelgeving in Nederland zo aan dat toekomstgerichte masters/rollen/skills gestimuleerd worden. Richt de **bekostigingsstructuur** en regelgeving anders in, zodat toekomstgerichte masters gestimuleerd worden.

Kort foto verslag 22 maart 2023.

Dag voorzitter Wiro Kuipers

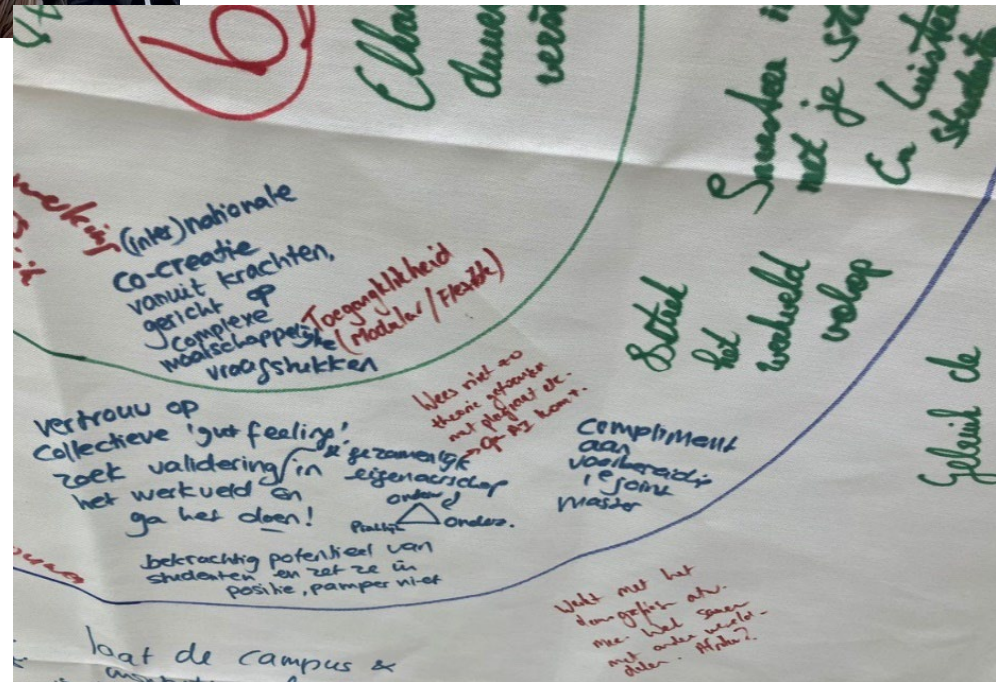
Terugblikken naar het masteronderwijs in 2007.

Na de terugblik keken we naar de adviezen voor 2039.

Tijdens de middagsessie stond per tafel 1 urgent maatschappelijk vraagstuk centraal, en werden de adviezen letterlijk verbeeld met Lego Serious Play.

De uitgewerkte opdrachten van de ochtendsessie en het maken van de opdrachten met Lego Serious Play in de middagsessie.

Uitleg van de opdracht door Wiro Kuipers.

